BÁO CÁO

SỬ DỤNG AI CÓ TRÁCH NHIỆM TRONG HỌC TẬP VÀ NGHIÊN CỨU

Họ và tên: Nguyễn Quốc Khánh

Lớp: KTQT2

Môn học: Nhập môn công nghệ số và ứng dụng trí tuệ nhân tạo

I. Nghiên cứu chính sách về sử dụng AI trong học tập và nghiên cứu

Trong những năm gần đây, trí tuệ nhân tạo (AI) đã trở thành công cụ hỗ trợ phổ biến trong giáo dục đại học. Nhiều trường đại học tại Việt Nam đã ban hành các hướng dẫn nhằm đảm bảo việc sử dụng AI diễn ra minh bạch và có trách nhiệm.

Ví dụ, **Đại học FPT** khuyến khích sinh viên khai thác AI để hỗ trợ học tập như tìm kiếm tài liệu, gợi ý ý tưởng, tóm tắt nội dung và hỗ trợ lập trình. Tuy nhiên, sinh viên phải chịu trách nhiệm đối với sản phẩm cuối cùng, không được sao chép nguyên văn nội dung do AI tạo ra và phải trích dẫn khi sử dụng AI trong bài làm.

Một số nguyên tắc chung được nhiều trường đại học áp dụng gồm:

- AI chỉ đóng vai trò **công cụ hỗ trợ**, không thay thế tư duy của người học.
- Người học phải kiểm chứng tính chính xác của thông tin do AI cung cấp.
- Phải công khai việc sử dụng AI nếu có yêu cầu.
- Không sử dụng AI để gian lận trong kiểm tra hoặc thi cử.
- Tuân thủ quy định về đạo đức nghiên cứu và quyền sở hữu trí tuệ.

Những chính sách này giúp tận dụng lợi ích của AI đồng thời bảo đảm tính trung thực học thuật.

II. Thực hiện nhiệm vụ học tập với sự hỗ trợ của AI

1. Nhiệm vụ được lựa chọn

Chuẩn bị bài thuyết trình về chủ đề "Ứng dụng AI trong giáo dục".

---

2. Các Prompt đã sử dụng

Prompt 1

Hãy giải thích AI được ứng dụng như thế nào trong giáo dục đại học bằng ngôn ngữ đơn giản.

Đầu ra của AI

AI đưa ra các ứng dụng như:

- Cá nhân hóa việc học
- Hỗ trợ chấm điểm
- Gia sư thông minh
- Hỗ trợ nghiên cứu
- Tự động hóa công việc của giảng viên

Prompt 2

Hãy tóm tắt nội dung trên thành 5 ý chính để trình bày trong PowerPoint.

Đầu ra

1. AI hỗ trợ học tập cá nhân.
2. AI giúp tìm kiếm và tổng hợp tài liệu.
3. AI hỗ trợ giảng viên.
4. AI nâng cao hiệu quả nghiên cứu.
5. AI cần được sử dụng có trách nhiệm.

Prompt 3

Hãy đề xuất hình ảnh minh họa cho từng nội dung của bài thuyết trình.

Đầu ra

- Robot hỗ trợ học sinh.
- Máy tính phân tích dữ liệu.
- Sinh viên sử dụng AI.
- Quy trình nghiên cứu.
- Biểu tượng đạo đức AI.

3. Đánh giá, chỉnh sửa và tích hợp đầu ra AI

Sau khi nhận kết quả từ AI, tôi tiến hành:

- Kiểm tra tính chính xác bằng cách đối chiếu với các nguồn tài liệu chính thống.
- Chỉnh sửa ngôn ngữ để phù hợp với phong cách trình bày của bản thân.
- Bổ sung ví dụ thực tế tại Việt Nam.
- Thiết kế lại các slide PowerPoint theo bố cục dễ hiểu.
- Loại bỏ các thông tin trùng lặp hoặc chưa chính xác.

Nhờ đó, bài thuyết trình vừa tận dụng được sự hỗ trợ của AI vừa phản ánh quá trình học tập và tư duy của người thực hiện.

---

4. Trích dẫn việc sử dụng AI

Ví dụ phần ghi chú trong báo cáo:

Báo cáo này có sử dụng ChatGPT của OpenAI để hỗ trợ gợi ý ý tưởng, tóm tắt tài liệu và chỉnh sửa diễn đạt. Toàn bộ nội dung đã được người thực hiện kiểm chứng, chỉnh sửa và chịu trách nhiệm về sản phẩm cuối cùng.

III. Phân tích các vấn đề đạo đức

1. Ranh giới giữa hỗ trợ hợp lý và gian lận học thuật

AI được xem là công cụ hỗ trợ hợp lý khi giúp người học:

- Tìm ý tưởng
- Tóm tắt tài liệu
- Giải thích khái niệm
- Kiểm tra lỗi chính tả
- Hỗ trợ dịch thuật

Ngược lại, việc sao chép toàn bộ nội dung do AI tạo ra và nộp như sản phẩm của bản thân là hành vi gian lận học thuật. Điều này làm mất đi tính trung thực và không phản ánh năng lực thật của người học.

---

2. Quyền sở hữu trí tuệ và trích dẫn

Thông tin do AI tạo ra có thể dựa trên nhiều nguồn dữ liệu khác nhau. Vì vậy:

- Không nên coi nội dung AI tạo ra là hoàn toàn chính xác.
- Cần kiểm tra lại bằng các nguồn đáng tin cậy.
- Khi bài tập yêu cầu, cần ghi rõ đã sử dụng AI.
- Nếu AI trích dẫn tài liệu thì phải kiểm tra nguồn gốc trước khi sử dụng.

Việc trích dẫn minh bạch giúp bảo đảm tính trung thực học thuật và tôn trọng quyền sở hữu trí tuệ.

---

3. Tác động đến quá trình học tập và phát triển kỹ năng

Tác động tích cực

- Tiết kiệm thời gian tìm kiếm thông tin.
- Tăng hiệu quả học tập.
- Hỗ trợ nghiên cứu nhanh hơn.
- Gợi ý nhiều ý tưởng sáng tạo.
- Nâng cao khả năng tự học.

Tác động tiêu cực

- Dễ phụ thuộc vào AI.
- Giảm khả năng tư duy phản biện.
- Giảm kỹ năng viết.
- Có thể tiếp nhận thông tin sai lệch.
- Làm giảm tính sáng tạo nếu lạm dụng.

Do đó, AI cần được sử dụng như công cụ hỗ trợ chứ không thay thế quá trình học tập của con người.

IV. Bộ nguyên tắc cá nhân sử dụng AI có trách nhiệm

Tôi xây dựng 6 nguyên tắc sau:

1. Chỉ sử dụng AI để hỗ trợ, không thay thế việc tự học.

2. Luôn kiểm tra độ chính xác của thông tin do AI cung cấp.

3. Không sao chép nguyên văn nội dung từ AI.

4. Minh bạch việc sử dụng AI khi được yêu cầu.

5. Tôn trọng quyền sở hữu trí tuệ và luôn trích dẫn nguồn.

6. Không sử dụng AI trong các hoạt động bị nhà trường cấm như gian lận thi cử.

Những nguyên tắc này giúp tôi khai thác hiệu quả AI đồng thời giữ vững tính trung thực học thuật.